

Folkethinget skulde gjøre en Udtalelse, der i dette Øieblik kan synes at være uskadelig, men som engang under Begivenheder, hvilke Tingen er istand til at forudsæe i dette Øieblik, overfor Ministre, der kunde være tilbøjelige til at misbruge Stikfordet om „kongeligt Prærogativ“, kunde blive Baaben mod Rigsdagens fulde Magt og Mjndighed, et Baaben imod selve Thinget. Hvorledes Forholdet praktiff stiller sig i vor Tid, derom er jo slet ingen Tvivl; det er ikke meget længe siden, vi have seet, hvorledes Kongen har benyttet Bestemmelsen i § 13 til først at henlægge Theatrets Overbestyrelse fra Kultusministeren til Justitsministeren og derpaa tilbage fra Justitsministeren til Kultusministeren, men det skete selvfølgelig, uden at der herved gjordes Indgreb i den efter Aftale med Rigsdagen gennem Finantsloven og andre Love trufne Ordning af Kirke- og Underviisningsministeriet. Paa selv samme Maade vil det altsaa være fulkommen i sin Orden, om Rigsdagen og Kongen enedes om en vis administrativ Ordning af de militaire Ministerier, og at der ligesuldt vedblev at være hos Kongen det Prærogativ, om man vil kalde det saaledes, at sætte forskjellige Folk til at styre disse Anliggender, der vare samlede under Eet. At det naturligtvis ikke praktiff vilde skee, er en anden Sag. I den Henseende har Rigsdagen Controllen i sin egen Haand, idet den ikke blot gennem Finantsloven, men ogsaa gennem politiske Vota kan fjerne det Ministerium, der tilraader Hans Majestæt at bruge Prærogativet paa anden Maade, end den lovgivende Forsamling anseer for rigtig. Thi ogsaa Prærogativets Benyttelse skeer under en Ministers Ansvar. Jeg anseer det for at være urigtigt og uhensigtsmæssigt, at man ved en Leilighed som denne udtaler sig over statsretlige Spørgsmaal, hvis fulde Omfang man i Øiebliffet ikke er istand til at oversee paa en anden, bredere og bestemtere Maade, end selve Øiebliffets Løb kræver, og Øiebliffets Løb kræver ikke det mindste Andet af os, end at vi erkjende Grundlovens § 13 og bruge dens egne Udtryk. Derfor tror jeg, det vil være rigtigere at citere selve Grundloven, end at benytte den Bending, som nu staaer i Adressen. — Jeg skal ikke

gaae udførligere ind paa dette eller noget andet Spørgsmaal, saa meget mere som Fraværelsen af Ministeriet idag vil gjøre det vanskeligt at komme til nogen egentlig Debat med dem, der her i Salen skulde staae som naturlige Værger for det kongelige Prærogativ; men jeg troer, det vil erkjendes, at det Endringsforslag, jeg har foreslaaet, hvor stor eller liden Vigtighed man vil tillægge det, ikke kan siges at gjøre noget Attentat, at den Endring, som er foreslaaet, hvor stor eller lille Vægt Thinget forøvrigt maatte tillægge den, ikke i mindste Maade kan siges at gjøre noget Attentat paa Prærogativet, idet den netop citerer selve Grundlovens Ord og ikke inblader sig paa nogen som helst nærmere Fortolkning.

Mosevorn: Med Hensyn til det Spørgsmaal, som den ærede Taler, der nu satte sig, behandlede, skal jeg udtale, at det forekommer mig, at der ikke er stor Forskjel imellem, hvad der udtales i Adressen, og hvad der udtales i Grundloven; men da det er min Agt at stemme imod hele Adressen, kan det ikke være min Hensigt at udtale mig videre om det ærede Medlems Endringsforslag. Dog maa jeg gjøre en Bemærkning med Hensyn til den Maade, hvorpaa det ærede Medlem motiverede det. Han vilde nemlig forklare den rette Betydning af Grundloven ved at referere til de Forhandlinger, der have været førte i Rigsforsamlingen, og navnlig til de Udtalelser, der vare komne fra forskjellige Ministre samt fra Ordføreren; men denne Maade at forklare de constitutionelle Love paa, erkjender jeg ikke for rigtig. Constitutionelt taget erkjender jeg ikke, at nogen Lov har anden Betydning end den, som naturligt og fornustmæssigt ligger i selve de Ord, der staae deri, saaledes som man maa antage, at Domstolene ville forklare dem. Det er soleklart, at det ærede Medlem som Lovgiver kan stemme for en Sag, og at jeg som Lovgiver ligeledes kan stemme for den, medens vi dog kunne have høist forskjellige Motiver; ja, jeg troer endog, at vi ville have dem, men hvad der er endnu meget væsentligere, det er, at hele dette Thing kan stemme for en Sag, og at Landstinget kan gjøre det Samme, men af forskjellige Motiver, hvortil endelig kommer,